

İNTERNET SIKÇA SORULAN SORULAR VE WİKİ YAKLAŞIMI

BEKÇİBAŞI Uğur¹, KARAARSLAN Enis²

¹ Muğla Üniversitesi, Elektronik ve Bilgisayar Eğitimi Bölümü, Muğla

² Muğla Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, Muğla

ugur@mu.edu.tr, enis.karaarslan@mu.edu.tr

Özet: Bilgiye mümkün oldukça farklı kaynaklardan ve hızlı olarak ulaşmak gerekmektedir. Günümüzde bu bilgiye ulaşmamız için gerekli araştırma ve öğrenme yöntemlerine destek olabilecek en etkili, en kolay ulaşılabilir kaynak; İnternettir. Kullanıcılarının interneti etkin kullanabilmeleri, bilgiye ulaşabilmeleri için tanıştırmaya/yönlendirmeye ihtiyaç duyacakları açıktır. Bu bildiride, bu tür bir kılavuz olarak kullanılabilen “İnternet sıkça sorulan sorular” bilgi kaynağının oluşturulması hedeflenmiştir. Bilginin sınıflandırıldığı ve kolay erişim için çeşitli yöntemlerin kullanılabilirdiği dinamik bir arayüz hedeflenmiştir. Bu amaçla ‘inet-tr sıkça sorulan sorular’ bölümünün dinamik bir yapıya dönüştürülüp, ilk ve güncel bilgilere kaynak olmasına yönelik tasarım sunulmuştur. Bu çalışmada başlıca hedeflenenler; sıkça sorulan sorular bölümlerinin arama motorlarındaki bulunabilirliklerini yükseltmek, oluşturulacak bölümlerin amacına uygunluğunu/içeriğini belirlemek, veri girişi için kullanılacak yapılarının ve denetimin dinamikliğinin (wiki altyapısı ile) verimini arttırmak ve sıkça sorulan sorular kaynaklarının güncel kalma şartlarını oluşturmaktır.

Anahtar Sözcükler: İnternet, wiki, arama motorları, internet öğrenmesi

Abstract: Nowadays it is a necessity to access the information quickly from various resources. The Internet is the most effective and easily accessible resource which can provide necessary research and learning opportunities to access the information. It is obvious that the users need introduction/guidance to use the Internet efficiently and access the information. In this study, it is aimed to prepare a “frequently asked questions” resource as such guidance. A dynamic interface design is aimed where the information is classified and various methods are used for easy access. For this reason a design is introduced where the ‘inet-tr frequently asked questions’ section is tailored with a dynamic architecture to provide recent and updated information. Main objectives of this study are to raise the accessibility rate of frequently asked questions sections, determine the suitability/content of the subsections, to increase the dynamic efficiency of the data input and control structure (wiki infrastructure), set conditions to keep the resources of the frequently asked questions up-to-date.

Keywords: Internet, wiki, search engines, internet education

1. Giriş

İnternet, dünya genelindeki bilgisayar ağlarını ve kurumsal bilgisayar sistemlerini birbirine bağlayan elektronik iletişim ağıdır. Bu ağ her ne kadar yapay görünse de bireyler arası iletişim gereği nesnel bir yapıya da bürünmektedir. Temel bilgi öğrenimindeki öğretici-öğrenici arası ilişki internet kullanımında kullanıcı-internet arasında gerçekleşir. Yapay da olsa kullanıcı internet bilgi düzeyine ulaşabilmek için çeşitli ilgi alanları belirleyip kendini geliştirir. Çalışmada ilgi alanları belirli bireylerin gelişim süreçleri için öneriler sunulmuş ve sıklıkla karşılaşılan sorulara çözüm aranmıştır.

İkinci bölümde internet kavramı üzerinde durulmuş, internette bilgi öğrenimi, sıklıkla karşılaşılan sorular ve sorunlar üzerinde durulmuş, bu konuda bilgilendirme amaçlı olarak viki (wiki) kullanımı önerilmiştir. Üçüncü bölümde çalışma yaklaşımı alt başlıkları ile verilmiş, dördüncü ve son bölümde ise çalışmanın değerlendirmesi yapılmıştır.

2. İnternet

İnternet; çok protokollü bir ağ olup, birbirlerine bağlı bilgisayar ağlarının tümü olarak tanımlanır. Sayısız akademik, ticari, mülki ve serbest bilgisayar birimlerinin ağlar vasıtası ile birbirine bağlanması sonucu oluşmuştur. Oluşan bu yapıda yönetici modeli yoktur. Yapı bilgiyi sunan ve bilgiyi arayan olarak iki ana başlığa ayrılabilir.

Bilgi sunumunda içeriğin sadeliği ve aranılabilirlik veriler başlıkları ön plana çıkarken; bilgi aranmasında ise arama yöntemleri ve bilgi düzeyi ön plana çıkmaktadır. Oluşturulmuş mevcut yapıya göre haberleşme bilgiyi sunan ve bilgiyi arayan arasında veri paketleri ile transfer edilir. Bu veriler haber verileri, elektronik postalar, iletişim bilgileri gibi sayısız veri bütününe sahip olabilir. Bunun içindir ki internet, günümüz teknolojisi lokomotif olarak görülmüş ve hayatımızın her alanına girmiştir.

2.1. İnternet Öğrenimi

Günümüz bilgi öğreniminde internet aracılığıyla erişilebilen kaynakların sayısı mevcut basılı öğrenim materyallerinin sayısını geçmiştir. Fakat bu hızlı artış beraberinde aranılan bilgi dışında karşımıza çıkan gereksiz bilgi yığınlarını da getirmiştir. İnternet arama motorları bilgi erişim problemindeki gereksiz bilgi yığınlarını çoğunlukla çözebilse de kullanıcı için sonuçlar arasında ihtiyaç duydukları bilgiyi aramakla geçen zaman istek kaybettiricidir. Bu nedenle, kullanıcıların soracakları soruları hızlı ve doğru bir şekilde cevaplandırabilecek sistemlere duyulan ihtiyaç artmıştır.

İnternet gelişimi ile birlikte bilgi düzeyi ve ulaşılabilirlik sayfa sayısı artmıştır. Bu artım gerekli ve öz bilgiler bütününe olduğu gibi; gereksiz, reklam veya bilgisayara zarar verici içerikli bilgi düzeyinde de yaşanmıştır. Günümüz internet öğreniminde gelişen arama motorlarına rağmen, motorların içyapısını bilen kullanıcılar tarafından yanıltıcı sonuçlar üretmek kolay kılınmaktadır. Böylece kullanıcı aradığı bilgi dışındaki yerlere yönlendirilebilmektedir. İnternet, her ne kadar basılı materyallere oranla daha geniş ve güncel bilgi kaynağına sahip olsa da; basılı materyallerin sahip olmadığı gereksiz ve yönlendirilmiş bilgilere de sahiptir.

İstenmeyen bu bilgilerden kendini arındırmak adına internet kendi ahlakını yaratmış, kendi görgü ve geleneklerini geliştirmiştir. Bu kültür zamanla gelişip, her yeni bilgi bütününe ulaşmada temel yapıtaşısı olarak yerini almıştır. Örnek olarak anlık haberleşme programlarında büyük harfle yazmak, bağırarak anlamına gelmektedir. Bu tarz kullanımlar ile internet; kişilerin sanal ortamda, kendiliğinden oluşturdukları bir kültürü de yanında getirmiştir.

Sanal bir ortamın getirdiği ve kendiliğinden gelişen bu kültür yanında sorgulanmaz bir yapıyı da beraberinde getirmiştir. Yeni edinilen bilginin doğruluğunu araştırmamak; yapılan araştırma kadar önemli bir kültür olamamıştır.

İnternet; basılı materyal kadar rafine ve doğru bilgi bütününe sahip bir medya değildir. Bu sebeple aranılan veya karşılaşılan bilginin doğrulamasının yapılması internet kültürünün en önemli ve en unutulmuş aşamasıdır. Karşılaşılabilecek maksatlı yönlendirmeler ve yanlış bilgiler ile kişisel bilgileriniz istenebilmekte, bilgisayarınız zarar görebilmektedir. Birey kişisel veya yazılımsal olarak zarar görmese bile, edinilecek yanlış bir bilgi ile olumsuz olarak etkilenebilecektir. Bu sebeplerden dolayı, ulaşılan bilginin sağlamlığını yapmak internet kültürünün getirdiği bir zorunluluktur.

İnternet her ne kadar ulaşılan bilginin sağlamlığını şart koşsa da yapısı gereği birey, bunu da hızlı bir biçimde gerçekleştirip; ulaştığı bilginin doğruluğundan emin olabilmektedir.

2.2. Sıkça Sorulan Sorular

İnternet öğreniminin getirilerinden bir diğeri de karşılaşılabilecek soruların önceden tespiti ile dinamik olarak oluşturulabilecek sıkça sorulan sorular sayfalarıdır. Basılı materyalde dizin içeriği ile kısıtlı kalabilen içerik, internet ortamında her düzeydeki kullanıcıya uygun bilgi kaynağı oluşturabilmekte ve kolay güncellenebilir altyapı ile sunulmaktadır.

Sıkça sorulan sorular (SSS) sayfaları, bilgiye ulaşırken karşılaşılan alt bilgi eksikliğini veya yeni bir bilgi düzeyinde karşılaşılabilecek takılmaları gidermek için oluşturulmuş internet sayfalarıdır. Her bilgi düzeyine uygun ve karşılaşılabilecek tüm sorunlara uygun olarak tasarlanması ve içerik doluluğu gerektiren bu sayfalar çalışmamızın temelini teşkil etmektedir.

SSS sayfaları yeni bir bilgiye ulaşırken karşılaşılabilecek sorunların, alt bilgi eksikliğinin kısa süre ve efektif biçimde giderilmesi için kullanıcının ilk başvurması gereken sayfalarıdır. Yapılan çalışmada internete yeni başlayan kullanıcılardan, yeni bir altyapı gelişimi hakkında bilgi arayan kullanıcılara kadar geniş bir perspektif belirlenmiş; güncel bilgilerin veri girişi ve öneriler için kullanıcı gücü esas alınmıştır.

2.3. Gelişim Süreçleri

İnternet, karşılıklı katkılarla gelişen bir oluşumdur. Günümüz gelişim sürecinde ortaya konulan yenilikleri daha hızlı benimseyen ve bünyesine katan internet siteleri, örnek olma ve liderlik vasıflarını başarı ile yerine getirmişlerdir. Gelişim sürecindeki ilk büyük basamak haber grupları ile olmuştur. Elektronik posta benzeri kullanım ve mevcut altyapı

kullanımı ile oldukça popüler olmuş ve zamanının vazgeçilmezi olmuştur. Olumlu özellikleri olarak; mevcut altyapı ve e-posta sistemi kullanımı ve her kesimden/düzeiden bilgi alma gücü gösterilebilir. Hızla büyüyen bilgi yığınında rafine bilgiye ulaşmanın gittikçe zorlaşması, konu hakkında bilgisiz/düzeysiz insanlara açıklığı, yönetilemeyen altyapısı ve kötü niyetli insanlar için reklam malzemesi haline gelmesi olumsuz tarafını yansıtmaktadır.

Haber grupları ardından geliştirilen forum yapısı pratikte daha yönetilebilir bir altyapı sunmasına ve aranan bilgi için arama mekanizmalarına sahip olmasına rağmen; kullanıcıların foruma üye olma zorunluluğu ve haber gruplarındaki diğer olumsuzluklarının devam etmesi nedeni ile yeterince başarıya ulaşamamıştır. Günümüz bakış açısında; forumların kullanım düzeyleri dolayısı ile bir başarısı söz konusu olsa da olumsuz yönleri henüz tam anlamı ile giderilememiştir.

Aranılan bilginin rafine olarak sunulması fikri 1995 yılında ilk ortaya atıldığından itibaren kullanım oranları hızla artmış ve hedeflenen bilgiye direk ulaşma felsefesine tam anlamı ile hizmet etmiştir. Yapısı ve felsefesi ile viki, bilgiye ulaşmanın en pratik yolu olmuş ve katılımcılık ilkesini diğer olgular kadar işlemiştir.

2.3. Vikipedi

Wiki adı 1995 yılında Howard G. "Ward" Cunningham tarafından geliştirilen ilk wiki yazılımı olan WikiWikiWeb isminin kısaltması olarak ortaya konmuştur [1]. WikiWikiWeb, Hawaii dilinde "hızlı" anlamına gelen "wiki" kelimesinin ikilemesi olan "wikiwiki" ve İngilizce "web" kelimelerinin birleşiminden oluşmaktadır. Kullanıcılara basit kelime işlemci bilgileri ile internet sayfaları yapma imkânı sunan wiki yazılımı; bilgi kaynağı olarak kullanıma uygunluğu ile bu yönde gelişim göstermiş ve günümüzdeki konumuna gelmiştir.

Türkçede viki olarak kullanıma yer bulan bu sayfalar, işbirlikli yazarlık ortamlarıdır. Temelinde kullanıcılarının, yetkileri kapsamında, yeni sayfa oluşturabildikleri, var olan sayfayı düzenleyebildikleri okunabilir ve yazılabilir web siteleridir. Altyapıları imkânları nedeni ile farklı bölgelerdeki grupların internet aracılığı ile ortak dokümanlar üzerinde çalışmalarına olanak sağlamaktadır. Diğer bir avantajları ise katılımcı olarak kabul edilen kullanıcıların, hatalı veya uygun olmayan bir değişiklik yapması; içerik eklemesi durumunda diğer katılımcılar tarafından yapılan hatanın kolaylıkla geri alınabilmesine ve düzeltilmesine olanak sağlamasıdır [2].

İnternet öğrenmesi çeşitli başlıklarda uzaktan eğitim ile aynılıklar taşımaktadır. Uzaktan eğitim; temel yapıtaşı olan bilgisayar kullanımı, kişinin kendi başına yapabileceği problemleri çözmesi başlıkları ile aynılık taşımakta, denetleyici ve geri bildirim eksiklikleri nedenleri ile farklılık göstermektedir. Yapılan çalışmada bu aynılıklar üzerinde durulmakta; öğretmenin de materyalin de internet olduğu bir uzaktan eğitim ortamı olduğu vurgulanmaktadır.

2008 yılında yayınlanan makalelerinde Su ve Beaumont'a göre viki, sosyal yapılandırıcı yaklaşımın ilerlemesinde önemli fırsatlar sunmaktadır. Çevrimiçi ortamda işbirlikçi öğrenmeyi destekleyen, fikirlerde önemli ve doğal yoldan

değişim sağlayan bir araç olarak görülmektedir. Araştırmacılar vikiyle çevrimiçi işbirlikçi öğrenme platformu oluşturulduğunu, ders değerlendirmelerinin yapıldığını, araştırma defteri oluşturulduğunu ve birçok projenin yürütülebildiğini belirtmişlerdir. Araştırmacılar, son dönemlerinde alttan ders alan Liverpool Hope Üniversitesi öğrencilerinin viki kullanımlarını değerlendirmek amaçlı bir deneysel çalışma yapmışlardır. Öğrenciler vikide grupça ders içeriğini yapılandırmışlar, çalışmayla öğrencilerin algı ve deneyimleriyle nitel-nicel çalışmalara katkı sağlamışlardır. Veriler iki aşamalı anketle ve seçilen katılımcılarla gerçekleştirilen görüşmelerle toplanmış; anketin ilk aşamasında öğrencilerin vikiyle olan ilk deneyimlerini ve vikinin ilk etkilerini belirlemeye yönelik, ikinci aşamasında ise öğrencilerin vikiyle olan ilerleyen deneyimlerini belirlemeye yönelik sorular yer almıştır. 12 katılımcıyla yapılan görüşmelerde ilk ve son olmak üzere iki kısımda gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonunda öğrencilerin vikiyle öğrenme ortamlarında hızlı dönütler alabildiği ve diğer kullanıcı arkadaşlarıyla etkileşim sağlayabildikleri, birbirlerinden yeni bilgiler öğrendikleri ve birbirlerini cesaretlendirdikleri görülmüştür. Ayrıca araştırmak sonunda yazı körlüğü olan öğrencilerin vikiyle öğrenme ortamlarında önemli konularla karşı karşıya geldiği ve başarılı sonuçlar elde edildiği görülmüştür [3].

Yine 2008 yılında Solvie, öğretmen adaylarının okuma yöntemleri dersinde viki kullanarak bilginin yapılandırılmasıyla ilgili bir çalışma yapmış; araştırmada "Viki kullanımının toplumsal okuryazarlık anlayışının artmasına etkisi var mıdır?", "Viki okuma yöntemleri ders kapsamında öğrencilerin bilgiyi yapılandırma yeteneklerini desteklemek için kullanılabilir mi?" gibi sorulara cevap aramıştır. Araştırmada öğrenme ve öğretme sürecinin yapılandırılması için, öğretmen adaylarının öğrenme stillerinin de dikkate alınması gerektiği ve bu yapılandırma sürecinin etkili ve verimli olabilmesi için de vikinin bu süreçte etkin rol alması gerektiği belirtilmiştir. Araştırmaya 18 öğretmen adayı katılmış; 5'li likert tipi anket ve öğrencilerin vikiyi kullandıklarındaki deneyimlerini ölçen açık uçlu sorulardan oluşan yansımaya dokümanı kullanılmıştır. Araştırma sonunda vikinin öğrencinin bilgiyi yapılandırmasını destekleyen bir araç olarak kullanılmasının faydaları, öğrencilerin viki öğrenmelerinin yapılandırıcı bir ortamın temelini oluşturmakta önemli olduğunu gözlenmiştir [4].

Diğer bir araştırmada 168 ortak viki kullanıcısıyla yapılan araştırmada bulgular, ortak çalışmalar için vikinin sürdürülebileceğini göstermiştir. Kullanıcılar vikinin ortak kullanımından üç temel yarar elde etmişlerdir. Bunlar; gelişmiş itibar, işi kolaylaştırma, yardım organizasyon süreçlerini geliştirmedir. Kullanıcılar, vikide paylaşılan çözümlerin ve bilgilerin güvenilir kaynaklardan olduğunu düşündükleri zaman vikinin yararlı olduğunu düşünmüşlerdir. Vikide kullanıcılar yaptıkları katkılar ile sentez edenler ve ekleyenler olarak sınıflandırılmışlardır. Sentez edenlerin katkı sıklıkları diğer viki kullanıcılarını daha fazla etkilemektedir. Ekleyenlerin katkı sıklıkları ise acil olarak işini tamamlamak isteyen viki kullanıcılarını daha fazla etkilemiştir. Araştırmada veriler görüşme yoluyla elde edilmiş; araştırmacının sonunda viki kullanıcılarının ekledikleri bilginin güvenilir olduğundan emin olmalarının, vikiye elde edilecek yararı artıracak ve bilginin sentez işinin bilgi ekleme işi kadar önemli olduğu belirtilmiştir [5].

Türkiye'deki çalışmalarda Altun, Bilgisayar Öğretim Teknolojisi (BÖTE) öğrencilerinin viki ortamında işbirlikçi

öğrenme deneyimleri ve sistemle etkileşimlerinin nasıl olduğunu araştırmıştır. 56 öğretmen adayı ile proje tabanlı yürüttüğü çalışmada; öğrencilerin düşünce ve deneyimlerinin ortaya çıkarılmasına yönelik nitel bir çalışma tasarlamış; veriler 12 haftalık bir çalışma dönemi sonunda toplanmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin önceleri viki uygulamalarını zor iş olarak algıladıkları, ancak kullanım deneyimleri arttıkça vikiyi kullanmayı benimsedikleri görülmüştür. Vikiye özellikle bilginin organize edilmesinde bağlantı (link) oluşturma konusunda, gereksinim duydukları görülmüştür. Çalışma sonucunda, sonucu üzerinde toplanan verilerin analizleri yapılmış olup, bu sonuçların öğrencilerin viki sürecine katılımlarının ders bitiminden sonra da devam ettiğinin bir göstergesi olduğunu belirtmiştir. Bu da, öğrencilerin viki ortamını kullanarak bir uygulama topluluğu oluşturma eğiliminde olduklarını göstermiştir [6].

Elgort, Smith ve Toland; derslerin grup olarak çalışılmasında vikinin etkili bir platform olup olmadığı konusunda bir araştırma yapmışlardır. Çalışmalarında doktora ve yüksek lisans düzeyindeki derslerde grup çalışmalarını yürütmek amacıyla viki platformunun kullanılmasına; bu konuda öğrencilerin ve öğretim elemanlarının algılarına yer vermişlerdir. Veriler öğrencilere ve öğretim elemanlarına bir araştırma anketi uygulanarak toplanmış; 5'li likert tipi ölçek kullanılan araştırma anketinde açık uçlu ve çoktan seçmeli sorulara yer verilmiştir. Sonuçlar öğrencilerin grup çalışmasına yönelik tutumlarının gelişmesinde vikinin tek başına yeterli olmadığını göstermiştir. Ancak öğrenciler vikinin bilginin organizasyonunda ve paylaşımında faydalı olduğu sonucu varılmıştır. Öğretim elemanları ise vikide grup çalışmalarının daha etkili ve kolay olduğunu düşünmektedirler [7].

Diğer önemli nokta ise vikinin yükseköğretimde işbirlikçi eğitim aracı olarak görüldüğüdür. Viki'nin çevrimiçi öğrenme ve değerlendirme ortamlarındaki grup çalışmalarında neden etkili olduğunu bulmak amacıyla yapılan çalışmada; 2007 yılının ikinci döneminde Adelaide Üniversitesi öğrencilerinden bir grup, kendi projelerinde viki platformunu kullanarak konuyu araştırma görevi üstlenmiştir. Bu projenin temel amacı toplum arasında rekabet yaratmak değil, işbirliğine teşvik ederek sosyallığın ve etkileşimin bir arada bulunduğu daha esnek bir ortam sağlamaktır. Aynı zamanda vikiyi, öğrencilerin hem bireysel hem de grup çalışmalarının süreç ve sonuç değerlendirmesi aşamalarında çevrimiçi öğrenme aracı olarak kullanma fırsatı tanımaktır. Araştırma sonunda vikinin çevrimiçi işbirlikçi öğrenme ortamlarında öğrencilere bilgi, beceri ve güven boyutunda olumlu bir deneyim ortamı sağladığı görülmüştür [8].

Yapılan tüm bu araştırmalar, vikilerin bilgilerin yapılandırılması sürecinde aktif rolleri olduğunu, işbirlikçi öğrenme ortamını tam anlamıyla desteklediklerini ve daha çok ortak çalışmalarda tercih edildiklerini göstermektedir.

3. Dinamik Wiki Yaklaşımı

Çalışmada mevcut viki çözümlerinden mediawiki [9] temel alınmış ve mevcut internet sıkça sorulan sorular sayfasının yenilenmesi için yeni bir yapı önerilmiştir. Öneride temel kavram olarak katılımcılık ilkesi belirlenmiş; yönetici vasfı yerine kontrolçülük esas alınmıştır.

Hedef olarak belirlenen ilke, forum altyapısındaki kontrol işleyişinin viki alanına taşınmasıdır. Böylece birey katılımı ile gerçekleştirilecek paylaşımlar kısıtlamalarla değil, gerekli görüldüğü yerde düzeltmelerle yer bulacaktır. Gönüllülüğün esas olduğu viki paylaşım ortamında kontrolcü vasfına aday olan bireyler aşağıdaki görevleri üstleneceklerdir:

- Paylaşılan bilgilerin doğruluğunun kontrol edilmesi,,
- Gerekli yerlerde düzeltmelerin yapılması,
- Dilbilgisi kontrolünün yapılması,
- Güncel gelişmelere uygun yeni başlıkların eklenmesidir.

Yapı ve felsefesi ile günümüzde bilgiye kolay ve hızlı ulaşma ihtiyaçlarını en iyi karşılayan viki olgusu, forum benzeri yönetim sistemi ile sıkça sorulan sorular gibi güncel kalması gereken konulara uygun bileşim oluşturacaktır. Her ne kadar felsefesine uygun görünmese de kontrolcü eklenmesi88 ile viki ortamları temel ve pratik bilgiler içeren bölümlerde daha uygun bir altyapı oluşturmaktadır.

Birbirlerinden yönetsel farkı olmayan kullanıcılar ve gönüllülük esas ile temel felsefeden ödün vermeksizin katkı sağlayacak olan bu çalışma; süreç boyunca güncel ve temel bilgi kaynağı olarak kalması gereken internet sitelerine farklı bir altyapı sağlayacaktır. Şekil 1'de yapılan çalışmanın grup ilkeleri sunulmuştur.

Şekil 1 – Yönetim Grup İlkeleri

Bu ilkelere göre bireysel katkılar sağlayacak bireyler:

- Güncel bilgiler gönüllüleri;
- Sitenin kontrolünde yardımcı gönüllüler,
- Dilbilgisi ekibi olarak belirlenmiştir.

Şekil 2 – Güncel Ekibi

Güncel ekibi, internet olgusunu yakından takip eden, yardımlaşmayı seven, katkı için yeni bilgi başlıkları oluşturacak gönüllülerden oluşacaktır. Yenilik araştırmaları ve ana başlıkların düzenlenmesi gerçekleştirilecektir. Bu ekip aşağıdaki konularda incelemelerde bulunacak, irdelenecek ve katkıda bulunacaktır:

- İnternetin kendine has kültürü,
- Bilgi arama tekniklerindeki gelişmeler,
- Güncel arama motorlarını, arama teknikleri,
- Veri giriş yöntemleri,
- İnternet güvenlik olgusu,
- Kendimizi koruma teknikleri,
- Değişime kayıtsız kalmama,
- Gelişime uygun alt yapı hazırlıkları,
- Gelecek üzerindeki öngörüler,
- Bilgi düzeylerine göre sorulabilecek soruları önceden belirleme.

Şekil 3 – Bireysel Katkılar

Bireysel katkı; felsefesi gereği viki sayfalarını ziyaret eden kişilerin katılımlarıdır. Birey eklemek istediği yeni bir bilgiyi sunabilir veya gerekli gördüğü yerlerde özgürce değişiklik yapabilecektir. Alt başlıklar olarak güncel ekibi kadar özgür olması dışında; hazır sunulacak başlıklara uygun içeriği doldurmak kısmında da özgürdürler.

Şekil 4 – Kontrol Ekibi

Alt başlık alanları diğer kullanıcılar ile aynı olacak ve olan kontrol ekibi; bilgi, birikim ve deneyimlerini aktarmak isteyen gönüllüleri kapsayacaktır. Kontrol ekibi site içindeki bilgilerin doğruluk, güvenlik ve güncellikleri konusunda yardımcı ekip olacaktır. Günceli takip edip, kendini geliştirmeyi hedef edinmiş bireyler site üzerinde uygun gördükleri değişiklikleri gerçekleştirerek katkıda bulunacaklardır.

Şekil 5 – Dilbilgisi Ekibi

Dilbilgisi ekibi ise dilimizden, kendimizi ifade gücümüzden sorumlu olacaklardır. Yetkin Türkçeleri ile ifade gücünü arttırıcı ve anlamayı kolaylaştırıcı düzeltmeler ve eklemeler gerçekleştireceklerdir. Literatürü takip eden gönüllüler ile güncel kullanım alışkanlıklarına vurgu yapılacaktır ve yeni bir bilginin, kelimenin kullanım sıklığını arttıracaklardır. Gerekli görülen durumlarda, ilerici bir bakış ile yeni bir kelime önerisi sunabilecek ve dilimize yeni kullanım olanakları kazandırabileceklerdir.

Böylece viki felsefesinin temelini oluşturan paylaşımcı gelişim süreçleri gerek internet üzerinde gerekse de geliştirici, gönüllü ekip üzerinde tam anlamı ile uygulanmış olacaktır; amacına uygunluğu bir kez daha vurgulanmış olacaktır.

Önerinin gerçekleştirme ayağı olarak kurulan viki sitesinde [10] ana başlıklar oluşturulacaktır. Muğla Üniversitesi öğrencilerinin ve akademisyenlerinin katkısı ile ilkörneklek <http://sss.inet-tr.org.tr> sitesinden 2011 Şubatında yayında olacaktır.

4. Değerlendirme

Çalışma ile internette sıklıkla karşılaşılan sorulara etkileşimli ve kullanıcı katılımlı bir yapı önerilmiş; bilgi düzeyi bağımsız bir geliştirme ortamı sunulmuştur. Kullanılan yönetilebilir vikipedi altyapısı ve uygun kontrolcüler ile öğrenilen yeni bilginin kalıcı olması sağlanacaktır. Gerekli denetimin kullanıcı gelişimine açık olması ve diğer kullanıcılardan gelen sürekli dönütler eşliğinde internet sıkça sorulan sorular kaynağı sürekli bir gelişim göstererek güncelliğini koruyacaktır.

Kaynaklar

[1] Sarah Ann Long, "Exploring the wiki world: the new face of collaboration", *New Library World*, Vol. 107 No. 1222/1223, pp.157-159, 2006, USA.

[2] Minocha, S., & Roberts, D., "Social, usability, and pedagogical factors influencing students' learning experiences with wikis and blogs", 2008, *Pragmatics & Cognition*, 272–306.

[3] Su, F., Beaumont, C., "Student perceptions of e-learning with a wiki.", *SOLSTICE Conference 2008, E-learning and Learning Environments for the Future*.

[4] Solvie, P. A., "Use of the wiki: Encouraging preservice teachers construction of knowledge in reading methods courses", 2008, *Journal of Literacy and Technology*, 58 Volume 9, Number 2.

[5] Majchrzak, A., Wagner, C., Yates, D., "Corporate wiki users: Results of a survey", *Proceedings of the 2006 International Symposium on Wikis*, pp: 99 -104.

[6] Ates, A., Altun, E., "Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi öğrencilerinin öğrenme biçimleri ve öğrenme tercihleri", 2008, *Eurasian Journal of Educational Research*, s. 1-16.

[7] Elgort, I., Smith, A., Toland, J., "Is wiki an effective platform for group course work?", 2008, *Australasian Journal of Educational Technology*, 24(2), 195-210.

[8] Snelling, C., Karanicolas, S., "Why wikis work: assessing group work in an on-line environment", 2008, *ATN Assessment Conference 08: Engaging Students with Assessment*.

[9] Mediawiki - <http://www.mediawiki.org/wiki/MediaWiki>

[10] <http://sss.inet-tr.org.tr>

